

Remiss till Näringsdepartementet

Dnr N2015/5104/DL

Yttrande över Statskontorets rapport om Avgifter i livsmedelskontrollen

Eldrimner har tagit del av Statskontorets rapport om Avgifter i livsmedelskontrollen. Eldrimner instämmer i mycket av den analys som Statskontoret har gjort av livsmedelskontrollen. Eldrimner ställer sig också positiv till flera av de förslag som Statskontoret lägger fram.

Eldrimners sammanfattande synpunkter är följande:

- Kontrollen skall vara adekvat och riskbaserad
- Hög kunskapsnivå hos inspektörerna är av största vikt
- Ett bra bemötande är oerhört viktigt
- En likvärdig kontroll över hela landet är mycket viktig
- Avgifterna skall spegla hur mycket tid som läggs ned på kontrollen
- Livsmedelskontrollen skall ske av en myndighet och inte flera olika på samma företag

Avgiftsmodellen brister i legitimitet och begriplighet

Livsmedelskontrollen varierar mycket över landet och de mathantverkare som Eldrimner träffar har olika erfarenheter av hur kontrollen fungerar. En del av kontrollen flyttades till Livsmedelsverket från kommunerna. Flera mathantverkare måste ha både den kommunala tillsynen och Livsmedelsverkets kontroll och även en privat kontrollorganisation, vilka samtliga skall kontrollera att lagstiftningen följs och samtliga fakturerar sina kostnader. Detta gör att kontrollapparaterna ofta är tidskrävande och kostnadskrävande för företagen. Då är det extra viktigt att kontrollerna är adekvata, riskbaserade och att inspektörerna har ett mycket gott bemötande. Att ha korta tydliga rapporter till företagen där det tydligt framgår vad som behöver åtgärdas är också viktigt.

Eldrimner instämmer i Statskontorets slutsats att avgiftsmodellen brister i legitimitet och begriplighet och ser det som positivt om riskklassificeringsmodellen ses över. Ibland kan riskklassificeringen leda till att en mindre anläggning får ett orimligt högt antal kontrolltimmar vilket leder till att avgiften till företagaren blir hög. Att göra det möjligt med efterhandsbetalning är också mycket bra, då det skulle öka legitimiteten för kontrollen.

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden

Det som också har drabbat företagare i den nuvarande modellen är att erfarenhetsklassningen har i vissa fall främst handlat om vilken kunskap inspektören har av företagaren och inte vilken erfarenhet företagaren har av att göra säkra produkter. Det har gjort att företagare får fler kontrolltimmar än vad de borde ha fått. Därför är det av vikt att en ny riskklassificeringsmodell inte "straffar" företagare för att inspektörerna inte har gjort de kontroller som de borde ha gjort, eller haft de förkunskaper som krävs.

Mer kommunal samverkan

En större samverkan mellan kommuner är många gånger bra då det kan ge en större likhet i bedömningarna och en större möjlighet att hålla en hög kunskapsnivå. Det som visats sig är dock att det är ingen automatik att kontrollen blir bättre om det sker i en grupp av kommuner, om Livsmedelsverket tar över kommunal kontroll, eller om kontrollen sker i privat företag. Det gör att organisationsformen inte är den enda aspekten som avgör om kontrollen är bra, utan kompetenta individer är ännu viktigare. En adekvat kontroll, bemötande och riskbedömningar är lika viktigt oavsett vem som gör kontrollen. En samverkansmodell som sker i Finland kan vara värt att titta närmare på även i Sverige.

Livsmedelsverket bör agera mer aktivt mot kommunerna

Eldrimner ser positivt att Livsmedelsverket aktivt arbetar för en mer likvärdig kontroll och att agera blåslampa på olika sätt till de kommuner som inte uppnår fullgoda resultat.

För Eldrimner

Christina Hedin

